Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät taitojen ja pätevyyksien kehittämisen merkityksestä Lissabonin tavoitteiden edistämisessä

(2005/C 292/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEET JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, jotka

OTTAVAT HUOMIOON

1. Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2005 antamat päätelmät [1], joissa elvytettiin Lissabonin strategia keskittämällä painopisteet kasvuun ja työpaikkoihin, ja korostettiin, että tieto, innovointi ja inhimillinen pääoma sekä elinikäinen oppiminen ovat ehdottomat edellytykset mainittujen tavoitteiden saavuttamiselle.

2. kasvua ja työllisyyttä koskevat Lissabonin yhdennetyt suuntaviivat (2005—2008) [2], joissa kehotetaan mukauttamaan koulutusjärjestelmiä seuraavin tavoin:

   — koulutuksen vetovoiman, avoimuuden ja laatuvaatimusten parantaminen ja varmistaminen

   — uusiin ammatillisiin tarpeisiin, keskeisiin pätevyysvaatimuksiin ja tulevaisuuden taitovaatimuksiin vastaaminen parantamalla ammattipätevyyksien määrittelemistä ja avoimuutta, niiden tosiasiallista tunnustamista sekä epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen hyväksymistä.

PALAUTTAVAT MIELEEN, ETTÄ

1. Kööpenhaminan prosessin osana joulukuussa 2004 hyväksytyssä Maastrichtin julkilausumassa kehotettiin keskittymään siihen, että ammatillisessa koulutuksessa otetaan huomioon ammattitaitoisen työvoiman tarpeet tietoperustaisen talouden työmarkkinoilla, ja kehittämään pääasiallisesti pätevyyksiin ja oppimistuloksiin perustuva eurooppalainen tutkintokehys.

2. Koulutus 2010 -työohjelman osana vuonna 2004 annetussa yhteisessä väliraportissa [3] kehotettiin lisäämään kumppanuuksia (kansallisesti, alueellisesti, paikallisesti ja alakohtaisesti) joustavien ja tehokkaiden koulutusjärjestelmien kehittämiseksi ja kehittämään eurooppalainen tutkintokehys, josta komissio kuulee parhaillaan eri sidosryhmiä.

KOROSTAVAT, ETTÄ

1. näissä päätelmissä taidoilla ja pätevyyksillä tarkoitetaan kaikentyyppisen ja kaikentasoisen opetuksen tuottamia oppimistuloksia, joihin kuuluvat virallisen koulutuksen, epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen oppimistulokset. Taidot ja pätevyydet edistävät henkilökohtaista kehitystä, aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja samalla luovat pohjan talouskasvulle. Ne vaikuttavat myös sopeutumiskykyyn, innovointiin ja yrittäjyyden lisäämiseen.

2. EU:n talouden suorituskykyä voitaisiin parantaa lisäämällä tuottavuutta ja yrittäjyyttä sekä hyödyntämällä tutkimustuloksia ja innovointia.

KOROSTAVAT, ETTÄ

1. tuottavuutta parannetaan työntekijöiden taitoja ja pätevyyttä lisäämällä. Ammattitaitoinen työvoima pystyy vastaamaan paremmin dynaamisen tietoperustaisen talouden muutoksiin ja ammattitaitoiset ja pätevät henkilöt sopeutuvat yhteiskuntaan todennäköisesti paremmin kuin muut ja ovat itseään toteuttavia ja aktiivisia kansalaisia.

2. tietoperustaisessa yhteiskunnassa ja taloudessa kansalaisilla on oltava riittävät perustaidot, joihin kuuluu digitaalinen lukutaito ja tietotekniset taidot, ja korkeatasoisia taitoja on pystyttävä kehittämään tarpeen mukaan.

3. talouskasvua ei ehkä saada aikaan, jos investoinnit taitoihin ja osaamiseen koskevat vain hyvin koulutettuja. Huomattavia taloudellisia etuja voidaan saada myös parantamalla perustaitoja ja vastaamalla vähän koulutettujen ja heikossa asemassa olevien ryhmien tarpeisiin muun muassa käyttämällä paremmin olemassa olevia, esimerkiksi vanhempien kansalaisten, taitoja ja pätevyyksiä.

OVAT YHTÄ MIELTÄ SIITÄ, ETTÄ

1. taitojen ja pätevyyksien kehittäminen on keskeinen osa elinikäisen oppimisen strategioita. Niihin olisi kuuluttava perustaitojen hankkiminen ja niiden pohjana olisi oltava tehokkaat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmät, jotka kannustavat henkilöitä uudistamaan ja kehittämään taitojaan ja pätevyyksiään koko elämänsä ajan. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen yhtä suurta arvostusta ja niiden välisiä yhteyksiä olisi edistettävä. Elinikäinen ohjaus on myös ratkaisevan tärkeää, jotta yksilöitä tuettaisiin taitojen ja pätevyyksien hankkimisessa ja niiden uusimisessa.

[1] Asiak. 7619/1/05.
[2] Asiak. 10205/05 (julkaistaan EUVL:ssä).
[3] Asiak. 6905/04.

2. opetusministerit ovat keskeisessä asemassa sen varmistamisessa, että taitoja ja pätevyyksiä koskevat strategiat ovat tehokkaita. Se edellyttää tiivistä yhteistyötä kaikkien kyseeseen tulevien ministeriöiden kanssa.
3. Koulutuspolitiikkoihin olisi myös omaksuttava kaukonäköinen lähestymistapa, jotta yhteiskunnan ja talouden taito-, pätevyys- ja ammatilliset tarpeet voidaan ennakoida.
4. Asianomaisten ministeriöiden olisi näin ollen saatava talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet sekä muut sidosryhmät kuten tutkimuslaitokset aktiivisesti mukaan alakohtaisten taito- ja pätevyystarpeiden kartoittamiseksi. Nämä kumppanuudet voivat parantaa tuottavuutta, vähentää eroja ammattitaidossa ja kannustaa työnantajia kouluttamaan henkilöstöään.
5. Eurooppalaisen tutkintokehyksen perustamisen pitäisi lisätä avoimuutta ja auttaa tunnistamaan työmarkkinoiden tarvitsemat taidot ja pätevyydet ja auttaa eri aloja Euroopan tasolla vastaamaan uusiin koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen haasteisiin.
6. Innovatiivisten, esimerkiksi tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntävien opetusmenetelmien ansiosta yhä useammat pääsevät elinikäisen oppimisen piiriin, ja näin voidaan vähentää sosiaalista syrjäytymistä ja löytää parempi tasapaino työ- ja yksityiselämän välillä. Joustavien koulutusmahdollisuuksien tarjoamista työntekijöille voidaan helpottaa parantamalla yhteistyötä koulutuksen tarjoajien kanssa ja tehostamalla tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurien käyttöä.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA YHDESSÄ

1. käsittelemään alakohtaisia taitoja taitojen ja pätevyyksien kehittämisen yhteydessä osana Koulutus 2010 -työohjelmaa.
2. hyödyntämään tulevia yhteisön välineitä koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen alalla kehitettäessä taitoja ja pätevyyksiä koskevia alakohtaisia toimintatapoja sekä ammatillisen koulutuksen että korkea-asteen koulutuksen osalta.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA

1. varmistamaan, että asianomaiset ministeriöt toimivat tehokkaasti yhteistyössä taitoja ja pätevyyksiä koskevien strategioiden kehittämiseksi muun muassa laatiessaan Lissabonin strategiaan kuuluvia kansallisia raportteja ja osana kansallisia elinikäisen oppimisen strategioitaan.
2. perustamaan kansallisia, alueellisia, paikallisia ja alakohtaisia kumppanuuksia keskeisten sidosryhmien kuten työnantajien ja ammattiliittojen kanssa kansallisen lainsäädännön ja kansallisten käytänteiden mukaisesti. Kumppanuuksilla on tarkoitus luoda järjestelmä, jolla vastataan tarpeisiin, otetaan huomioon taitoihin liittyvät pitkän aikavälin tarpeet, kannustetaan panostamaan taitoihin ja pätevyyksiin ja huolehditaan heikossa asemassa olevien ryhmien erityistarpeista.
3. kannustamaan koulutuksen tarjoajien yhteistyötä niin, että hyödynnettäisiin nykyisiä tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuureja ja saataisiin näin yhä useammat osallistumaan elinikäiseen oppimiseen ja parannettaisiin kansalaisten tietoteknisiä taitoja.

KEHOTTAVAT KOMISSIOTA

1. muodostamaan vuonna 2006 ryhmän niistä jäsenvaltioista, jotka haluavat kehittää alakohtaisia taitoja koskevaa vertaisryhmäopetusta osana Koulutus 2010-työohjelmaa.
2. pyytämään Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskusta Cedefopia ja tarvittaessa Euroopan koulutussäätiötä saattamaan vuonna 2006 päätökseen yhteenvedon taitoja ja pätevyyksiä koskevista erilaisista alakohtaisista lähestymistavoista koko EU:ssa sekä liittymisneuvotteluja käyvissä ja ehdokasvaltioissa.